

Profesní kvalifikace – pečující osoby v DS

Pro kvalifikaci pečující osoby je stanovena **škála odborných způsobilostí v oblasti pedagogické, zdravotní, sociální nebo profesní kvalifikace (dále „PK“) Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky a Chůva pro děti v dětské skupině** (§ 5 odst. 4 zákona o DS).

- Od 1. 7. 2022 bude účinná nová povinnost, a to zajistit při péči o děti **alespoň 1 pečující osobu se zdravotnickým vzděláním či novou PK Chůva pro děti v dětské skupině po celou dobu provozu dětské skupiny**. Poskytovatelé, kterým oprávnění vzniklo před 30. 9. 2021, se musí přizpůsobit do 1. 10. 2024 (§ 5 odst. 5 zákona o DS a přechodná ust. č. 3 a 4).

Zdravotnickým vzděláním se rozumí odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry, praktické sestry, dětské sestry, porodní asistentky, zdravotně-sociálního pracovníka, zdravotnického záchranáře, psychologa ve zdravotnictví nebo specializovaná způsobilost k výkonu povolání klinického psychologa či odborná způsobilost k výkonu povolání lékaře. Není dostačující absolvování kurzu, např. Základní norma zdravotnických znalostí pro pedagogické pracovníky – takové kurzy lze doporučit v rámci dalšího vzdělávání pečujících osob.

- Dále od 1. 7. 2022 má poskytovatel zároveň povinnost zaměstnat pečující osobu s pedagogickým vzděláním, pokud jsou do dětské skupiny přijímány děti ve věku od 1. září po třetích narozeninách dítěte. Poskytovatel je v tomto případě povinen zajistit alespoň 1 pečující osobu se vzděláním v pedagogické oblasti, která bude o děti pečovat v rozsahu nejméně 20 hod. týdně. Ostatní pečující osoby mohou mít odbornou způsobilost v pedagogické, zdravotní nebo sociální oblasti (specifikované v § 5 odst. 4 zákona o DS) anebo získat odbornou způsobilost složením zkoušky z profesní kvalifikace určené pro toto povolání. **Vzděláním v pedagogické oblasti se myslí** kvalifikace učitele mateřské školy, 1. stupně základní školy, speciálního pedagoga, vychovatele, nebo asistenta pedagoga podle § 20 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících.

Podmínka zajištění péče osobou se vzděláním v pedagogické oblasti je účinná od 1. 7. 2022. Poskytovatelé, kterým oprávnění vzniklo před 30. 9. 2021, se musí přizpůsobit do 1. 10. 2026.

- Novelou zákona byly vypuštěny odborné způsobilosti bez maturity (ošetřovatel, pracovník v sociálních službách bez maturity). Osoby s touto kvalifikací, které již v dětské skupině pracovaly před 1. 10. 2021, mohou pokračovat dále a doplnit si vzdělání ve lhůtě do 1. 10. 2024. Pro přijetí do nového pracovního poměru by však již tato odborná způsobilost nebyla dostačující.
- PK Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky a Chůva pro děti v dětské skupině odpovídají dle Evropského kvalifikačního rámce střednímu vzdělání s maturitou, ucházet se o složení této zkoušky může i osoba bez maturity.

Profesní kvalifikace Chůva pro děti v dětské skupině – autorizované osoby.

Nová profesní kvalifikace Chůva pro děti v dětské skupině byla připravena, kvalifikační a hodnotící standard byl zveřejněn dne 28.9.2021 [Chůva pro děti v dětské skupině - Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](#). Autorizujícím orgánem je MPSV, oddělení kariérového poradenství a dalšího vzdělávání (kontaktní osoba: Ing. Houdková) – stejně jako u PK Chůva pro děti do zahájení povinné šk. docházky. Na stránkách www.narodnikvalifikace.cz jsou uvedeny autorizované osoby pro tuto profesní kvalifikaci. Autorizované osoby jsou již oprávněny zkoušky nabízet a realizovat, bližší informace poskytují samy. Bylo připraveno doporučení k uznávání jednotlivých kompetencí

u uchazečů, kteří dříve složili zkoušku PK Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky. K dispozici zde: <https://www.mpsv.cz/web/cz/metodicke-materialy>

Profesní kvalifikace Chůva pro děti v dětské skupině – pečující osoby

Podstatné je složení zkoušky z profesní kvalifikace. Absolvování přípravného kurzu je žádoucí, ale není podmínkou, pokud uchazeč všechny požadované znalosti a kompetence má. Zkoušky provádějí autorizované osoby pro tuto profesní kvalifikaci. Více informací o požadavcích na zkoušku: https://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-2054-Chuva_pro_deti_v_detske_skupine/revize-3429

U uchazečů, kteří dříve získali odbornou způsobilost Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky, nemusí autorizovaná osoba přezkušovat dříve ověřené kompetence, které se rozsahem a obsahem shodují¹. Za účelem podpory autorizovaných osob bylo připraveno doporučení, viz Metodické materiály na www.mpsv.cz.

ÚP ČR může v současné době uhradit rekvalifikační kurz osobám, které jsou v evidenci uchazečů nebo zájemců o zaměstnání, a to pokud by kurz byl realizován ve vzdělávacím zařízení, které je držitelem příslušné akreditace.

Úhrada však není nároková a je potřeba o ni požádat před zamýšlenou realizací kurzu, aby byl prostor na posouzení žádosti.

Podle zákona o zaměstnanosti však nelze hradit pouze náklady na zkoušku z PK (musí jít o celou rekvalifikaci).

Další cestou je možnost úhrady zaměstnanecké rekvalifikace přímo zaměstnavatelům (viz § 110 zákona o zaměstnanosti).

Zvýšení kvalifikace zaměstnance

Podmínky odborného rozvoje zaměstnanců upravuje zákoník práce v § 227 až § 235.

Zvýšením kvalifikace se rozumí změna hodnoty kvalifikace, její získání nebo rozšíření (např. studiem, školením nebo jinou formou přípravy k dosažení vyššího stupně vzdělání). Zvýšením kvalifikace ve smyslu zákoníku práce se rozumí pouze takové zvýšení, které je v souladu s potřebou zaměstnavatele (splnění předpokladů stanovených právními předpisy pro výkon sjednaného druhu práce, nebo splnění požadavků kladených zaměstnavatelem na sjednaný druh práce). O to, zda jde, či nejde o zvyšování kvalifikace v souladu s potřebou zaměstnavatele, rozhoduje výlučně zaměstnavatel.

Umožní-li (vysloví-li souhlas) zaměstnavatel zaměstnanci, aby si kvalifikaci doplnil, nemůže to jít k tíži zaměstnance a poskytnuté pracovní volno ke studiu je překážkou v práci na straně zaměstnance, za kterou zaměstnanci přísluší náhrada mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku.

Pokud nejsou dohodnuta nebo stanovena vyšší nebo další práva, přísluší zaměstnanci od zaměstnavatele při zvyšování kvalifikace minimální standard práv vyjmenovaných v § 232 odst. 1 písm. a) až e) zákoníku práce a dále pak v ustanovení § 232 odst. 2 a 3 zákoníku práce.

Právo zaměstnance na pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu podle § 232 zákoníku práce nesouvisí s případnou uzavřenou kvalifikační dohodou (může být a nemusí), ale rozhodující pro vznik

¹ Zákon č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání (§ 18 odst. 6)

tohoto práva je souhlas zaměstnavatele se zvýšením kvalifikace, která je souladu s potřebou zaměstnavatele. V případě souhlasu zaměstnavatele vzniká výše uvedené právo na pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu automaticky ze zákona (§ 232 zákoníku práce).

Podle § 234 odst. 2 zákoníku práce může být kvalifikační dohoda uzavřena také při prohlubování kvalifikace (tj. její průběžné doplňování, kterým se nemění její podstata a která umožňuje zaměstnanci výkon sjednané práce, její udržování a obnovování – viz § 230 zákoníku práce), jestliže předpokládané náklady dosahují alespoň 75 000 Kč. V takovém případě však nelze prohloubení kvalifikace zaměstnanci uložit.

Další vzdělávání pečujících osob v DS

V současné době nejsou připravovány akreditace kurzů pro pečující osoby, není tedy stanovena podmínka absolvovat akreditované kurzy. Poskytovatel spolu s pečujícími osobami může vybrat takové kurzy, které pečující osoby podpoří a budou je motivovat v další práci s dětmi. Podmínky dalšího vzdělávání (§ 5c zákona o DS):

- **Rozsah:** minimálně 8 hodin za kalendářní rok²
- **Obsah:** vzdělávání v oblasti péče o děti, z toho nejméně jednou za 2 roky kurz první pomoci zaměřený na dětský věk
- **Forma:** kurz ve vzdělávacím zařízení nebo na pracovišti zaměstnavatele, odborná stáž na základě písemné smlouvy mezi poskytovatelem a zařízením zajišťujícím odbornou stáž
- Vzdělávání může být prezenční i distanční, např. e-learning, u kurzu první pomoci je vhodné z hlediska kvality upřednostnit prezenční vzdělávání s praktickým nácvikem
- **Dokládání:** doklad o absolvování vzdělávací aktivity uchovává poskytovatel 3 roky ode dne vystavení. Z dokladu musí vyplývat, o jaké téma se jednalo a rozsah vzdělávací aktivity. Dokladem může být i smlouva o zajištění odborné stáže. Kvalita vzdělávání je hodnocena v rámci standardů kvality³, proto je vhodné uchovávat také další informace, např. podkladové materiály ke kurzu, informace ke stáži apod.
- Další vzdělávání pečující osoby je povinen zajistit poskytovatel, pečující osoba je povinna se určeného vzdělávání účastnit a předat poskytovateli doklad o absolvování (§ 5c zákona o DS). Účast na dalším vzdělávání se považuje za prohlubování kvalifikace podle § 230 zákoníku práce⁴. Náklady vynaložené na prohlubování kvalifikace je povinen hradit zaměstnavatel. Požaduje-li zaměstnanec, aby mohl absolvovat prohlubování kvalifikace ve finančně

² hodinou se myslí 60 minut.

³ vyhláška č. 350/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

⁴ § 230 zákoník práce: (1) Prohlubováním kvalifikace se rozumí její průběžné doplňování, kterým se nemění její podstata a které umožňuje zaměstnanci výkon sjednané práce; za prohlubování kvalifikace se považuje též její udržování a obnovování. (2) Zaměstnanec je povinen prohlubovat si svoji kvalifikaci k výkonu sjednané práce. Zaměstnavatel je oprávněn uložit zaměstnanci účast na školení a studiu, nebo jiných formách přípravy k prohloubení jeho kvalifikace, popřípadě na zaměstnanci požadovat, aby prohlubování kvalifikace absolvoval i u jiné právnické nebo fyzické osoby.

(3) Účast na školení nebo jiných formách přípravy anebo studiu za účelem prohloubení kvalifikace se považuje za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat.

(4) Náklady vynaložené na prohlubování kvalifikace je povinen hradit zaměstnavatel. Požaduje-li zaměstnanec, aby mohl absolvovat prohlubování kvalifikace ve finančně náročnější formě, může se na nákladech prohlubování kvalifikace podílet. Ustanovení odstavce 3 tím však není dotčeno.

náročnější formě, může se na nákladech podílet. Účast na vzdělávání se považuje za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat.

Kurz první pomoci

Absolvování kurzu první pomoci zaměřeného na dětský věk s frekvencí 1x za 2 roky platí pro všechny pečující osoby bez rozdílu, není rozlišováno dle původního vzdělání. Je žádoucí, aby si všechny pečující osoby pravidelně prakticky ověřily schopnost poskytnout první pomoc.